

دندانپزشکی تخصصی حیوانات خانگی

ترجمه:

دکتر سارا ورزندیان، متخصص جراحی دامپزشکی، عضو هیئت علمی دانشگاه

دکتر سینا عبادی، رزیدنت جراحی دامپزشکی، عضو هیئت مدرسین دانشگاه

سجاد عبادی، دانش آموخته علوم تغذیه از دانشگاه جندی شاپور اهواز

دکتر سید مسلم ابطحی، دکتری عمومی دامپزشکی

مریم قنواتی بهبهانی، مهسا قنواتی بهبهانی، آتنا سموغان میاندوآب، سهیلا اشترا به

سرشناسه: گورل، سلیا Gorrel, Cecilia
عنوان و نام پدیدآور: دندانپزشکی تخصصی حیوانات خانگی / [سلیا گورل]؛
ترجمه سارا ورزندیان... [و دیگران].

مشخصات نشر: اهواز: پژوهندگان راه دانش، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۳۶۳ ص.

فروست: انتشارات پژوهندگان راه دانش؛ شماره نشر ۱۴۰۰.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۵-۳۹۶-۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: ترجمه سارا ورزندیان، سینا عبادی، سجاد عبادی، سیدمسلم ابطحی، مریم قنواتی بهبهانی،

مهسا قنواتی بهبهانی، آتنا سموعان میاندوآب، سهیلا اشتراجه.

یادداشت: عنوان اصلی: Veterinary dentistry for the general practitioner, 2004.

موضوع: دندانپزشکی حیوانات

موضوع: Veterinary dentistry

شناسه افزوده: ورزندیان، سارا، مترجم

هبندی کنگره: SFA۷

رده‌بندی دیویی: ۶۳۷/۰۸۹۷۶

شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۳۲۸۸۶

انتشارات پژوهندگان راه دانش

ناشر: پژوهندگان راه دانش

شماره نشر: ۱۴۰۰

نام کتاب: دندانپزشکی تخصصی حیوانات خانگی

مترجمین: دکتر سارا ورزندیان، دکتر سینا عبادی، سجاد عبادی، دکتر سیدمسلم ابطحی،

مریم قنواتی بهبهانی، مهسا قنواتی بهبهانی، آتنا سموعان میاندوآب، سهیلا اشتراجه

تیراژ: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

چاپ: ترنگ

صفحه آرایشی: پژوهندگان

سایز: وزیری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۵-۳۹۶-۸

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

www.ketab.ir

حق چاپ و نشر محفوظ است.

طبق قانون حقوق نویسندگان و مصنفان هرگونه کپی‌برداری به هر روش پیگرد قانونی دارد.

دفتر اهواز: ۳۲۲۰۲۸۰۲-۹۱۶۱۱۸۵۱۱۸

دفتر تهران: ۶۶۱۲۰۵۵۴-۹۱۲۸۸۸۴۹۶۹

فهرست

۱۵.....	پیشگفتار مترجمین
۱۷.....	فصل اول: ابزار و تجهیزات
۱۷.....	مقدمه
۱۷.....	الزامات کلی
۱۹.....	ابزار و تجهیزات معاینات دهان و دندان
۱۹.....	پروب پرپودنتال
۱۹.....	اکسپلورر
۲۱.....	آینه دندانپزشکی
۲۱.....	اوراق ثبت رایندمای دندانپزشکی
۲۱.....	ابزار و تجهیزات درمان‌های دندانی
۲۱.....	جرم‌گیری
۲۱.....	ابزارهای جرم‌گیری دستی
۲۳.....	ابزار جرم‌گیری مکانیکی
۲۴.....	انبرک جرم‌گیر
۲۴.....	پولیش
۲۵.....	خمیر پرفیلاکسی در لیوان/مسواک در تخته دستی چند زاویه‌ای دارای سرعت اندک
۲۵.....	پولیش کردن توسط هوا (انفجار ذرات)
۲۵.....	خمیر پرفیلاکسی
۲۵.....	ابزار و تجهیزات مورد نیاز کشیدن دندان
۲۵.....	ابزارهای دستی
۲۵.....	لاگراتور و الواتور
۲۶.....	الواتور پریوست
۲۷.....	انبرک کشیدن دندان
۲۷.....	تجهیزات برق
۲۷.....	دستگاه میکروموتور
۲۷.....	یونیت عمل کننده توسط هوای فشرده
۲۸.....	فرز دندانپزشکی
۲۹.....	روش‌های مختلف تیزسازی
۳۰.....	تیغ جراحی
۳۰.....	کیت و مواد بخیه
۳۰.....	ساکشن

۳۰	خلاصه
۳۳	فصل دوم: بیهوشی و بی حسی
۳۳	بیهوشی
۳۴	الگوهای کلی بی حسی القایی در بیمار
۳۴	ایمنی مسیر تنفسی
۳۴	لوله تراشه
۳۵	پانسمان حلق
۳۵	محافظت از چشم
۳۵	دهان بند
۳۶	ساکشن
۳۶	دور بیهوشی طولانی مدت
۳۷	تور ری
۳۸	هموستاز (تثقیل جریان خون)
۳۸	نظارت بر بیمار
۳۸	بیماران سالخورده
۳۹	بیماران برکسیفال (سنگهای کوتاه بینی)
۴۰	تروما فک بالا
۴۱	کاهش درد
۴۲	مکانیسم پردازش درد
۴۴	بی حسی موضعی
۴۶	بی حسی نفوذی
۴۶	انسدادهای منطقه‌ای
۵۰	روش‌های دارویی کاهش درد
۵۰	تکنیک‌های خاص
۵۰	لوله‌گذاری
۵۰	حلق بری
۵۱	برش نایی گزینشی
۵۲	لوله تغذیه
۵۲	لوله‌گذاری ساکن نازوگاستریک (بینی-معدة)
۵۳	لوله برش مری
۵۳	خلاصه

فصل سوم: آنتی بیوتیک‌ها و ضد عفونی کننده‌ها.....	۵۵
.....مقدمه	۵۵
.....آنتی بیوتیک‌ها	۵۶
.....بکارگیری پیشگیرانه آنتی بیوتیک‌ها	۵۶
.....کاربرد درمانی آنتی بیوتیک‌ها	۵۷
.....الگوهای کاربرد محتاطانه آنتی بیوتیک‌های درمانی	۵۷
.....دلسرد کننده بودن ترکیب آنتی بیوتیک‌ها	۵۸
.....آنتی بیوتیک‌ها و بیماری‌های پرودنتال	۵۹
.....التهاب لثه	۵۹
.....پرودنتیت	۶۰
.....انتقال آنتی بیوتیکی	۶۲
.....ضد عفونی کننده	۶۳
.....خلاصه	۶۴
فصل چهارم: آناتومی دندان و پرودنتیوم (ضریع دندان).....	۶۵
.....مقدمه	۶۵
.....فرمول دندان سگ و گربه	۶۶
.....آناتومی دندان	۶۷
.....مینای دندان	۶۷
.....عاج دندان	۶۸
.....سمنتوم	۶۹
.....پالپ	۶۹
.....آناتومی پرودنتین	۶۹
.....لثه	۶۹
.....لیگامان پرودنتین	۷۱
.....سمنتوم	۷۲
.....استخوان آلوئولار	۷۲
.....خلاصه	۷۲
فصل پنجم: جفت شدگی و بدجفتی دندان.....	۷۵
.....مقدمه	۷۵
.....جفت شدگی طبیعی	۷۶
.....سگ‌ها	۷۶
.....گربه‌ها	۷۸

۸۰.....	بدجفتی اسکلتی.....
۸۱.....	بایت پیش آمده فک پایین.....
۸۲.....	بایت brachygnathic فک پایین.....
۸۲.....	بایت کج.....
۸۳.....	آرواره تنگ.....
۸۳.....	بدجفتی دندانی.....
۸۵.....	بایت انحرافی قدامی.....
۸۶.....	بدجفتی دندان های نیش.....
۸۶.....	جابجایی میانی دندان های نیش پایینی.....
۸۶.....	بدجفتی دندان های آسیاب کوچک و دندان های آسیاب.....
۸۷.....	بدجفتی مرتبط با دندان های مقاوم اولیه (شیری).....
۸۷.....	دندان های نیش آرواره ای.....
۸۷.....	دندان های نیش آرواره ای.....
۸۸.....	دندان های بیشین.....
۸۹.....	نابهنجاری های خاص از اصالات دندانی.....
۸۹.....	پیشگیری و درمان بدجفتی.....
۸۹.....	تأثیر بدجفتی بر دندان های دائم.....
۹۰.....	توجهات اخلاقی.....
۹۰.....	مدیریت موارد بدجفتی در عملکرد.....
۹۱.....	الگوهای حرکت ارتودنسی.....
۹۱.....	خلاصه.....
۹۳.....	فصل ششم: بررسی دهان و ثبت موارد.....
۹۳.....	مقدمه.....
۹۳.....	بررسی دهان.....
۹۳.....	بررسی در شرایط هوشیاری.....
۹۴.....	چک لیست شش آیتمی برای جفت شدگی دندان.....
۹۵.....	بررسی تحت بیهوشی عمومی.....
۹۵.....	پریودنتین.....
۹۶.....	چک لیست بررسی دهان تحت بیهوشی عمومی.....
۹۹.....	ورم لثه و شاخص لثه.....
۹۹.....	عمق پروب پریودنتال (PPD).....
۱۰۱.....	پسرفت لثه.....

۱۰۱.....	درگیری چندشاخگی
۱۰۲.....	جابجایی و تحرک دندان
۱۰۳.....	سطح اتصال بالینی/پریودنتال (PAL/CAL)
۱۰۳.....	ثبت وقایع
۱۰۶.....	خلاصه
۱۰۷.....	فصل هفتم: رادیوگرافی (عکسبرداری) دندان
۱۰۷.....	مقدمه
۱۰۸.....	مواد و تجهیزات
۱۰۸.....	مواد و تجهیزات جهت انجام رادیوگرافی درون دهانی
۱۰۹.....	واحد ایکس ری
۱۱۰.....	فیلم انسترومی
۱۱۱.....	جهت گیری
۱۱۲.....	تنظیم چگونگی در معاین قرارگیری
۱۱۳.....	پردازش فیلم دندانپریشک
۱۱۴.....	بررسی و نصب دستگاه ادیوگرافی دندان
۱۱۴.....	آماده سازی بیمار
۱۱۴.....	تکنیک های رادیوگرافی درون دهان
۱۱۶.....	تکنیک موازی
۱۱۶.....	تکنیک زاویه دوبخشی
۱۱۷.....	جاگذاری فیلم درون دهان
۱۱۸.....	تأثیر پارالاکس (انطباقی)
۱۲۰.....	رادیوگرافی کامل از دهان
۱۲۱.....	نماهای خاص در گربه ها
۱۲۱.....	نماهای پیشنهادی در گربه ها
۱۲۳.....	فصل هشتم: شرایط عمومی دهان
۱۲۳.....	مقدمه
۱۲۳.....	ناهنجاری های تکاملی دندان ها
۱۲۴.....	بی نظمی در تعداد، اندازه و شکل دندان
۱۲۴.....	دندان نداشتن مادرزادی
۱۲۵.....	دندان های اضافه
۱۲۷.....	فیوژن (اتصال دو یا چندین دندان) و ژمیناسیون
۱۲۷.....	ناهنجاری های ریشه

۱۲۸	بی‌نظمی در ساختار
۱۲۸	نازک شدن یا کاهش یافتن مینای دندان (رشد غیرطبیعی یا دیسپلازی)
۱۳۴	اختلالات مربوط به روئیدن دندان و از دست دادن دندان شیری
۱۳۶	ساییدگی بافت سخت دندان
۱۳۷	پوسیدگی‌ها
۱۴۱	بیماری‌های مربوط به نوک ریشه و پالپ
۱۴۱	واکنش‌های پالپی
۱۴۳	آسیب‌های پری اپیکال یا نوک ریشه
۱۴۵	آسیب‌های توأم پالپی و پرودنتالی
۱۴۶	استئومیلیت (عفونت استخوان)
۱۴۶	تورهای دهان
۱۴۸	تحلیل ریشه
۱۵۱	FURTHER READING
۱۵۳	فصل نهم: ایمان پرودنتال
۱۵۳	مقدمه
۱۵۵	سبب‌شناسی
۱۵۵	پلاک دندانی
۱۵۹	خلاصه
۱۵۹	سنگ دندانی یا کلکولس
۱۵۹	پاتوژن‌ها یا بیماری‌زایی
۱۶۱	میزان اهمیت
۱۶۱	تشخیص
۱۶۱	ملاحظات کلی
۱۶۲	ژن‌یوبیت
۱۶۳	علائم بالینی و روش‌های تشخیص
۱۶۴	پیامدهایی برای حیوان آسیب دیده
۱۶۵	پرودنتیت
۱۶۵	علائم بالینی
۱۶۵	روش‌های تشخیص
۱۶۹	پیامدهای این عارضه برای حیوان آسیب دیده
۱۷۰	درمان
۱۷۰	ملاحظات کلی

۱۷۲.....	ژنژیویت.....
۱۷۲.....	خلاصه درمان ژنژیویت.....
۱۷۳.....	پریودنتیت.....
۱۷۴.....	درمان حرفه‌ای پریودنتال.....
۱۷۴.....	ملاحظات کلی.....
۱۷۴.....	خلاصه درمان پریودنتیت.....
۱۷۵.....	روش کار.....
۱۸۴.....	صیقل دادن.....
۱۸۴.....	شستشوی سالکوس.....
۱۸۵.....	عمل جراحی پریودنتال.....
۱۸۶.....	ژنژیوپلاستی.....
۱۸۸.....	التهاب لته و دهان بین گربه سانان.....
۱۸۹.....	علائم بالینی.....
۱۸۹.....	بافت لنفاوی بین چین زبانی - کامی.....
۱۹۰.....	تشخیص.....
۱۹۱.....	راهکارهای درمانی.....
۱۹۲.....	خلاصه درمان بیماری ژنژیویت همراه با آلت دهانی.....
۱۹۴.....	REFERENCES.....
۱۹۷.....	فصل دهم: دندانپزشکی پیشگیرانه.....
۱۹۷.....	مقدمه.....
۱۹۷.....	بیماری پریودنتال.....
۱۹۸.....	حفظ بهداشت دهان.....
۱۹۸.....	آموزش به مراجع.....
۱۹۹.....	مسواک زدن.....
۲۰۰.....	خمیر دندان.....
۲۰۰.....	دفعات مسواک زدن.....
۲۰۱.....	روش مسواک زدن.....
۲۰۱.....	برنامه غذایی مختص دندان و جویدنی‌های بهداشت دندان.....
۲۰۲.....	برخی پیشنهادات عملی برای صاحبان حیوانات خانگی.....
۲۰۴.....	کنترل شیمیایی پلاک.....
۲۰۴.....	پوسیدگی‌ها.....
۲۰۵.....	ساییدگی بیش از حد.....

۲۰۶.....	از دست دادن دندان‌ها: (به دلیل بیماری یا تروما)
۲۰۶.....	شکستگی دندان
۲۰۷.....	ناهنجاری دندانی
۲۰۷.....	پیشگیری از ناهنجاری دندانی
۲۰۷.....	کشیدن دندان‌های شیری مقاوم
۲۰۸.....	ارتودنسی اصلاحی
۲۰۸.....	یک دستگاه ارتودنسی قابل جابجایی
۲۱۰.....	خلاصه

۲۱۲..... REFERENCES

۲۱۵..... فصل یازدهم: ضایعات ناشی از تحلیل دانتوکلستیک

۲۱۵.....	مقدمه
۲۱۷.....	هیستوپاتولوژی
۲۲۰.....	تحلیل بافت سخت
۲۲۰.....	داخلی، خارجی
۲۲۱.....	سطحی، جابجایی، التهابی
۲۲۲.....	آسیب‌شناسی و بیماری‌زایی
۲۲۶.....	تشخیص
۲۲۷.....	درمان
۲۲۸.....	کنترل محتاطانه
۲۲۹.....	کشیدن دندان
۲۲۹.....	آمپوتانسیون کرونالی
۲۳۱.....	خلاصه

۲۳۲..... REFERENCES

۲۳۵..... فصل دوازدهم: شرایط اورژانسی

۲۳۵.....	مقدمه
۲۳۶.....	ترومای بافت نرم
۲۳۶.....	جراحات لب
۲۳۷.....	فیستول‌های بینی و دهان
۲۳۷.....	کام سخت
۲۳۹.....	اصول عمل جراحی کامی
۲۴۰.....	روش فلپ تداخلی دوگانه
۲۴۰.....	روش جفلیپ II کامی دو قسمتی

۲۴۱	کام فرم
۲۴۱	آلونول فک بالایی
۲۴۳	اصلاح دو لایه
۲۴۳	جراحات ترومایی دندان
۲۴۶	شکستگی دندان
۲۴۶	تاج
۲۴۷	شکستگی دندان
۲۴۸	تاج دندان
۲۵۲	تاج و ریشه دندان
۲۵۲	ریشه
۲۵۳	Subluxation
۲۵۳	Luxation
۲۵۶	Avulsion
۲۵۸	شکستگی فک
۲۵۹	بیومکانیک ترمیم شکستگی فک
۲۶۰	موارد کاربرد ترمیم
۲۶۱	اصول ترمیم شکستگی فک
۲۶۱	نگهداری و حفظ occlusion
۲۶۱	روش های ترمیم شکستگی فک
۲۶۲	سیم کشی ارتوپدی
۲۶۵	فیکس کردن داخلی
۲۶۸	مراقبت بعد از عمل به دنبال ترمیم شکستگی فک
۲۶۸	عواقبها
۲۶۸	دو عواقب مهم فک
۲۶۹	خلاصه مطالب
۲۷۱	فصل سیزدهم: خروج دندان
۲۷۱	مقدمه
۲۷۱	کاربردها
۲۷۱	التهاب پیوندت پیشرفته
۲۷۲	تخریب گسترده بافت سخت دندانی
۲۷۲	دندان های اولیه دائمی
۲۷۲	Malocclusion

۲۷۳	آسیب‌های دندان (تروماتیک).....
۲۷۳	دندان‌های زیادی / اضافی.....
۲۷۴	منع کاربرد.....
۲۷۴	انواع خروج دندان.....
۲۷۴	۱- بسته (بدون جراحی).....
۲۷۴	۲- باز (جراحی).....
۲۷۵	دندان‌های گربه.....
۲۷۵	تکنیک‌های خروج دندان (ملاحظات کلی).....
۲۷۷	خروج دندان به روش بسته.....
۲۷۷	دندان‌های تک ریشه (با ریشه منفرد).....
۲۷۷	بر ریشه.....
۲۸۱	دندان‌های چند ریشه‌ای.....
۲۸۶	خروج دندان به روش باز.....
۲۸۸	دندان‌های مارپیچ.....
۲۸۸	روال کار.....
۲۹۰	دندان نیش مندیلا.....
۲۹۴	توجهات خاص با دندان‌های گربه.....
۲۹۴	دندان‌های تک ریشه‌ای کوچک.....
۲۹۵	دندان‌های نیش.....
۲۹۵	دندان‌های چند ریشه‌ای.....
۲۹۸	عواقب خروج دندان.....
۲۹۸	آسیب دمایی استخوان.....
۲۹۸	شکستگی دندان.....
۲۹۸	ارتباط oronasal.....
۲۹۹	آمفیزم.....
۳۰۰	ادم زیر زبانی.....
۳۰۰	شکستگی فک.....
۳۰۰	خونریزی.....
۳۰۰	خلاصه.....
	فصل چهاردهم: بیماری‌های دندان‌های دو رديف دندان‌های و جوندگان یک
۳۰۱	ردیف دندان‌های.....
۳۰۱	مقدمه.....

۳۰۲		انواع دندان‌ها
۳۰۳		آناتومی دندان
۳۰۷		نتایج رشد بیش از حد دندان
۳۰۸		معاینه
۳۰۸		ملاحظات کلی
۳۱۰		معاینه صورت و حفره دهانی
۳۱۱		بررسی با رادیوگرافی
۳۱۳		خرگوش‌ها
۳۱۳		دهان سالم
۳۱۳		دندان‌های پیشین
۳۱۳		دندان‌های آسیاب
۳۱۴		مشخصات سادی پرتونگاری
۳۱۴		نمای پشتی - پیشین
۳۱۷		رشد بیش از حد دندان‌های آسیاب
۳۲۱		آبسه صورت
۳۲۳		دو وضعیت دندان‌های دیگر
۳۲۴		خوک‌های گینه‌ای
۳۲۴		دهان سالم
۳۲۵		رشد بیش از حد دندان‌های پیشین
۳۲۵		رشد بیش از حد دندان‌های آسیاب
۳۲۷		چین چلا
۳۲۷		دهان سالم
۳۲۷		رشد بیش از حد دندان‌های پیشین
۳۲۸		رشد بیش از حد دندان‌های آسیاب
۳۳۰		وضعیت‌های دندان‌های دیگر
۳۳۲		آسیب‌های ترومایی دندان
۳۳۳		تراشیدن دندان
۳۳۵		دندان‌های پیشین
۳۳۶		دندان‌های آسیاب
۳۳۷		بیرون کشیدن
۳۳۷		دندان‌های پیشین تاج بلند دائماً در حال رشد
۳۳۹		دندان‌های آسیاب

پیشگفتار مترجمین

دندان‌ها در تأمین سلامتی حیوانات خانگی نقش مهمی را بر عهده دارند. وظیفه اصلی دندان‌ها، گرفتن و جویدن مواد غذایی است. در عین حال، در برخی از سگ‌ها و گربه‌ها این ناحیه به عنوان عضو تدافعی یا تهاجمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. عدم مراقبت بهداشتی می‌تواند در مدت کوتاهی سبب از بین رفتن و افتادن دندان‌ها شود که به ناچار چنین حیواناتی نیاز به تغذیه با مواد غذایی نرم خواهند داشت. در عین حال، افتادن دندان‌ها می‌تواند در منظره‌ی ظاهری حیوانات نقش داشته باشد و در مواقع نزاع با حیوانات دیگر به دلیل عدم امکان دفاع سبب ایجاد صدمه و حتی از دست دادن جان آن‌ها شود.

بوی نامطبووع ناحیه‌ی دهان یکی از علل اصلی مراجعه‌های درمانگاهی حیوانات خانگی است که به‌طور عمده با مشکلات بیماری‌های دندان‌ها ایجاد می‌شود. از طرف دیگر، حیوانات مبتلا به بیماری‌های دندان‌ها، در حال درد حاصل، اغلب از خوردن غذا امتناع می‌کنند و ممکن است به همین دلیل رفتارهای مهاجم پیدا کنند. مخاطرات بهداشتی زیادی با توجه به تماس نزدیک حیوانات خانگی به دندال‌های بیماری‌های دندان می‌تواند ایجاد شود که سلامتی صاحب حیوان خانگی را به خطر می‌اندازد.

با توجه به نکات مذکور، رسیدگی، حفظ بهداشت و مراقبت از دندان‌ها در طب بالینی حیوانات خانگی از نقش بسیار بااهمیتی برخوردار است. یکی از ری‌های دندان جزء شایع‌ترین مشکلات حیوانات خانگی به شمار می‌روند و به همین دلیل لازم است دام‌پزشکان در هنگام معاینه‌ی دقیق ناحیه دهان به مشکلات و بیماری‌های دندان‌ها توجه کامل داشته باشند.

با توجه به نیازی که در زمینه‌ی دندان و دندانپزشکی حیوانات خانگی وجود داشت بر آن شدیم تا در کتاب حاضر، بیماری‌ها و روش‌های تشخیصی و درمان هر یک شرح داده شود. کتاب حاضر ترجمه‌ی کتاب *Veterinary Dentistry for the General Practitioner* از Cecilia Gorrel می‌باشد. مجموعه‌ی حاضر با نوشتار بسیار روان و به‌گونه‌ای تهیه شده که مطالعه کنندگان اعم از دانشجویان دوره دکتری عمومی، دستیاران تخصصی و فارغ التحصیلان بتوانند به سادگی به مطالب مورد نیاز دسترسی پیدا کنند. کتاب دندانپزشکی تخصصی حیوانات خانگی دارای تصاویر کاملاً مرتبط در جهت کمک به درک بهتر مطالب می‌باشد.